

Byggnadsminnesförklaring av stadshuset i Nässjö, på fastigheten Örnen 1 i Nässjö kommun

Fastigheten Örnen 1 ägs av Nässjö stad enligt lagfart den 1 juni 1896 nummer 113.

Nässjö stadshus utgörs av en tegelbyggnad i tre och en halv våningar med ett torn i södra delen. Grunden består av huggen granit, och taket är kopparklätt. Fönstren i första och andra våningen är rundbågiga och i övriga våningar raka. Bland dekorativa detaljer i fasaden kan nämnas Nässjö vapen och ett burspråk över entrén i väster, en balkong i söder och ankarjärn i en rad strax ovanför fönstren i andra våningen. Stadshuset är byggt efter ritningar från arkitektfirman Ewe & Melin i Malmö och uppfördes 1913 - 1915. Pengar till uppförande av byggnaden kom genom en donation från en källarmästare Carl Pettersons dödsbo.

Fråga om byggnadsminnesförklaring av Nässjö stadshus har väckts av Er i skrivelse den 15 december 1980.

Länsstyrelsen har upprättat förslag till skyddsföreskrifter den 28 april 1981.

Kommunstyrelsen har meddelat att "inga som helst avsikter föreligger att riva, flytta eller på annat sätt förändra Stadshuset i Nässjö och ifrågasättes om det därmed är nödvändigt att byggnadsminnesförklara fastigheten i fråga, dock vill kommunstyrelsen uttala att den ej motsätter sig en byggnadsminnesförklaring av Stadshuset i Nässjö." (Protokoll den 8 september 1981, § 264).

Byggnadsnämnden har godtagit förslaget till skyddsföreskrifter samt tillstyrkt byggnadsminnesförklaring av stadshuset. (Protokoll den 7 april 1982, § 109).

I Jönköpings läns museums kulturhistoriska utredning 1980 finns stadshuset redovisat som objekt av särskilt kulturhistoriskt värde. (nr 117).

Riksantikvarieämbetet har i yttrande den 1 oktober 1982 framhållit att byggnaden utgör ett tidstypiskt och representativt exempel på sin tids monumentalarkitektur och att byggnadsminnesförklaring med hänsyn härtill enligt ämbetets mening är motiverad.

Länsstyrelsen finner att Nässjö stadshus på fastigheten Örnen 1 i Nässjö, särskilt med hänsyn till exteriören, bevarar egenarten hos gången tids byggnadsskick och med hänsyn därtill är att anse som synnerligen märklig.

På grund härav förklarar länsstyrelsen enligt 1 § lagen om byggnadsminnen byggnaden för byggnadsminne.

Länsstyrelsen meddelar med stöd av 2 § samma lag följande skydds-föreskrifter, som inte bedömts medföra att pågående användning av fastigheten avsevärt försvåras.

1. Byggnaden får inte rivas, flyttas eller till sitt yttre byggas om eller på annat sätt förändras.
2. Byggnaden skall underhållas så att den inte förfaller. Vård- och underhållsarbeten skall utföras på ett sådant sätt att det kulturhistoriska värdet inte minskar.

Länsstyrelsen lämnar i förekommande fall råd och anvisningar ifråga om underhållet av byggnaden och värden av det kringliggande området.

Om ändring av byggnadsminnet i strid mot meddelade skydds-föreskrifter finnes nödvändig för att byggnaden skall vara till nytta eller om sådan ändring eljest kan anses påkallad av särskilda skäl, får länsstyrelsen enligt 3 § lagen om byggnadsminnen meddela tillstånd härtill.

Länsstyrelsen erinrar om bestämmelserna i 53 § byggnadsstadgan att tomt skall hållas i vårdat skick och 50 § samma stadga att byggnad skall underhållas så, att hållfastheten inte äventyras samt brandfara, sanitär olägenhet eller vanprydnad inte upp-kommer.

Enligt 14 § tredje stycket lagen om byggnadsminnen gäller detta beslut omedelbart även om det överklagas.

Detta beslut kan överklagas genom besvär hos kammarrätten - se bilaga.

Beslut i detta ärende har fattats av styrelsen. I beslutet

deltog landshövding Gösta Gunnarsson jämte ledamöterna Ingvar Andersson, Nässjö, Ingvar Andersson, Värnamo, Börje Björklund, Claes-Göran Enman, Lars Isaksson, John Johansson, Per-Anders Johansson, Rune Kling, Ewa Lilliegren, Thage Mårtensson, Håkan Sandgren, Lars Sjöholm, Karl-Axel Svenningsson och Sören Öholm.

I den slutliga handläggningen deltog även länsråd Ragnar Forss, bitr länsarkitekt Helena Agerman, tf förste länsassessor Göran Kjell och länsantikvarie Per-Olof Ringquist, föredragande.

Gösta Gunnarsson

Per-Olof Ringquist